VOORONTWERP

RAADHUIS ~~PLEIN~~ TUIN

HUISSEN

Raadhuis ~~plein~~ tuin

HUISSEN

voorontwerp

concept

3131.03
juni 2021
gemeente Lingewaard
MTD Landschapsarchitecten

MTD | Zuid-Willemsvaart 142 | postbus 5225 | 5201 GE ´s-Hertogenbosch
T +31 (0)73 6125033 | **F** +31 (0)73 6136665 | **E** mtd@mtdls.nl | **I** www.mtdls.nl

INHOUD

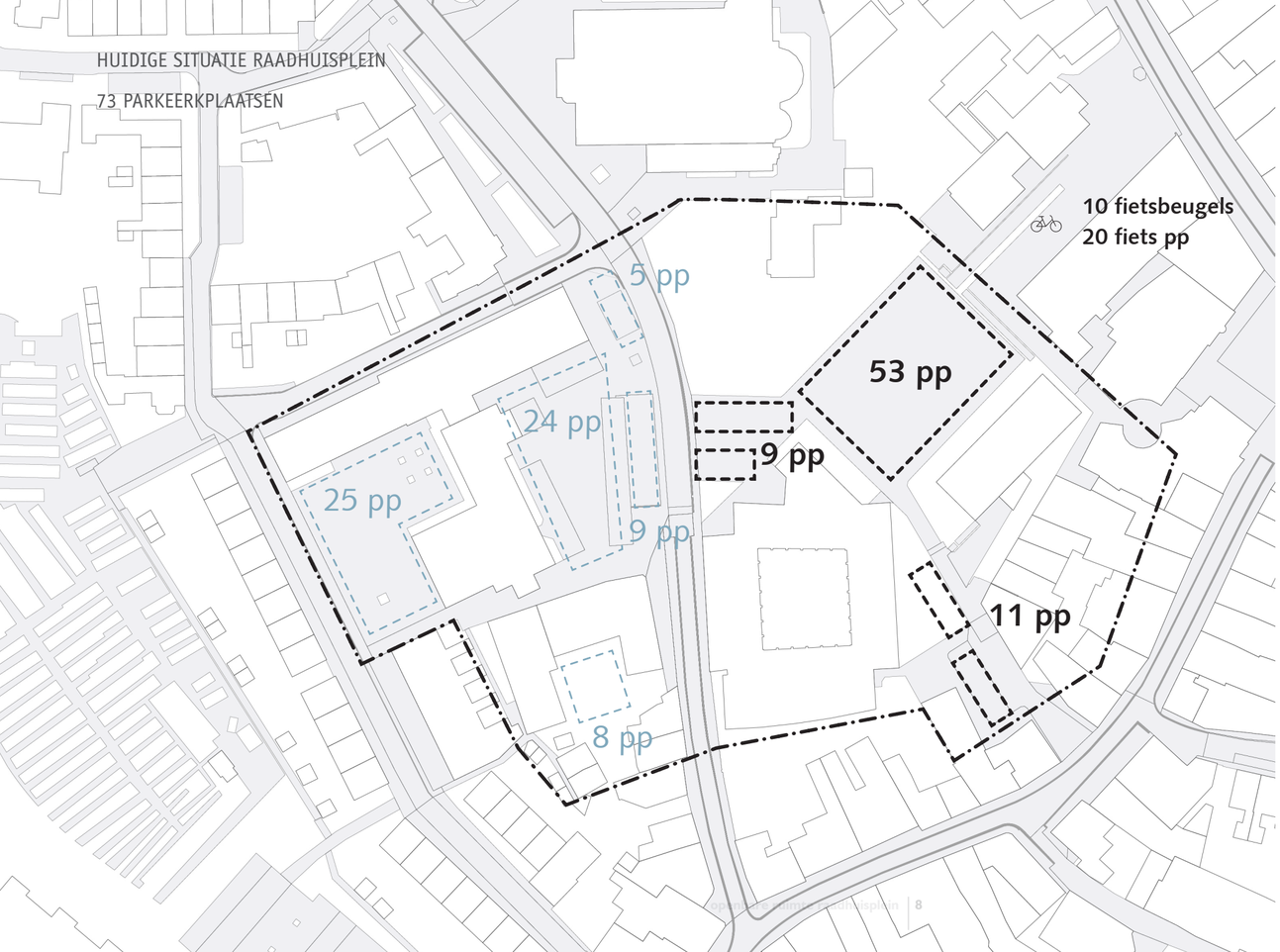
ACHTERGROND 6

RANDVOORWAARDEN OPENBARE RUIMTE EN SCHETSONTWERP. 14

VOORONTWERP 18

PROFIELEN 35

ACHTERGROND

Al jaren wil de gemeente het Raadhuisplein aantrekkelijker maken. Nu er gewerkt wordt aan de herontwikkeling van de voormalige Aloysiusschool, wordt ook de parkeerbalans opnieuw opgemaakt. Doordat er onder de Aloysiuslocatie een half verdiepte parkeergarage komt, zag de gemeenteraad kans om vast te leggen dat er parkeerplaatsen permanent zullen verdwijnen van het Raadhuisplein. Op 19 november 2020 nam de gemeenteraad een motie aan waarin het college werd verzocht om 36 parkeerplaatsen permanent te verplaatsen naar de nieuwe parkeergarage, en daarmee de helft van het Raadhuisplein te vergroenen.

Het Raadhuisplein is een parkeerplaats en verbindingsplein van ruim 3000m2, midden in het historisch centrum van Huissen. Er zijn nu 73 parkeerplaatsen. Door het verplaatsen van 36 parkeerplaatsen kunnen we van het plein een parkgebied maken, waar parkeren een ondergeschikte rol krijgt. Met het herinrichten van het Raadhuisplein willen we het volgende bereiken:

Doelen:
- Het verminderen van de hittestress in het centrum van Huissen;
- Een prettige, groene en koele verblijfsplek creëren in het centrum van Huissen;
- Een aantrekkelijke wandelroute maken tussen de ouderenwoningen van Sancta Maria en de Langekerkstraat (winkelstraat);
- Door het aanbrengen van groen het plein een waterbergende functie geven;
- Het centrum aantrekkelijker maken door naast winkels ook rust, verkoeling en beleving aan te bieden;
- Het raadhuisplein weer passend maken binnen de historische omgeving;
- Ruimte geven aan biodiversiteit door het aanbrengen van een variëteit aan imheemse planten op minstens 500m2;
- Ruimte geven aan biodiversiteit door het plaatsen van insectenhotels;
- Het plein een ontmoetingsfunctie geven door het realiseren van een recreatieve voorziening.

RAADHUIS ~~PLEIN~~ *TUIN*

Het klimaat in de stad is aan verandering onderhevig. Regen valt met grote pieken, water wordt snel afgevoerd en is niet meer ter beschikking ten tijde van droogte. In combinatie met de stijging van de temperaturen wordt het leven in de stad minder prettig.
Met een andere inrichting van de stad en de openbare ruimte kan de verblijfskwaliteit van de stad sterk verbetert worden. De kaartbeelden van het historische centrum van Huissen onderschrijven dit gegeven. De hittekaart toont hoe de gebouwde omgeving warmer is dan de ongebouwde. De koelte van de Nederrijn heeft een duidelijk effect op het stedelijk gebied, nabij de dijk is de temperatuur lager dan landinwaarts. Ook de groene plekken in het centrum, waaronder de kerktuin, tekenen zich koeler af ten opzichte van het gebouwde gebied. Naast de feitelijke hitte is er ook sprake van gevoelsmatige temperatuur. Hierin valt op dat de verharde plekken een hoge gevoelstemperatuur hebben. Binnen de historische kern is het Raadhuisplein een van de grotere aaneengesloten verharde plekken, waarbij de gevoelstemperatuur op een warme zomerdag oploopt tot ver boven de 40 graden. Het gebrek aan groen, een klein bomenbestand en een groot verhard areaal dragen hier aan bij. Naast dat water moeilijk kan infiltreren draagt het aanwezige hoogteverschil bij aan wateroverlast aan de randen van het plein. Met name bij de Vierakkerstraat en de Langekerkstraat hoopt water zich op na een stortbui.

WATEROVERLAST (T100)

HITTE

Met de herontwikkeling van het Raadhuisplein kan een deel van de openbare ruimte van de historische kern in Huissen zich omvormen tot groene en klimaat adaptieve stad. De visie voor het Raadhuisplein herwaardeert de oude structuur van tuinen en stegen en voorziet deze van een eigentijdse betekenis voor het centrum van Huissen. Het versterken van de cultuurhistorische waarden kan hierbij hand in hand gaan met het versterken van klimaatadaptieve waarden. De visie is tot stand gekomen in samenspraak met publieke en particuliere partijen. Middels een open participatietraject zijn ruimtelijke initiatieven en ideeën benoemd en geprioriteerd en verkreeg daardoor een breed draagvlak. Deze ingrepen zijn voornamelijk geënt op het verminderen van hittestress, klimaatadaptieve maatregelen rondom het afkoppelen van water of het zichtbaar maken van water, de aanleg van collectieve groenplekken en het verhogen van de biodiversiteit. Op deze wijze schetst het ontwerp een ambitieuze ontwikkeling voor het Raadhuisplein met oog voor het verleden en de toekomst.

De transformatie van de stedelijk ruimte van het Raadhuisplein wordt onderdeel van een helder en kwalitatief raamwerk van openbare ruimtes. Hierbij wordt samenhang gezocht met de identiteit van het historische centrum van Huissen. Onderdeel van de transformatie is het ‘vergroenen’ van het gebied, geënt op de vroegere pastorietuin die hier heeft gelegen. Minder verharding en minder parkeren op maaiveld biedt ruimte voor meer vergroening en tevens meer waterberging.

Inzet is om de versteende ruimte ‘te ontharden’ en te voorzien van een groen karakter. Hierbij wordt aansluiting gezocht met de groene plekken van de aangrenzende religieuze binnentuinen en de pastorietuin. Water vanuit de nabije omgeving kan zo infiltreren in de groene zones, wat bijdraagt aan een klimaatadaptieve groen- en waterstructuur. De tuin wordt grenzend aan de pastorietuin begrenst door een nieuwe muur. De huidige betonnen muur wordt voorzien van een nieuw metselwerk. Een nieuwe tuinmuur met een rijk metselverband, refererend aan de ommuurde groene hoven in het centrum van Huissen. Het metselverband heeft her en der plek over voor uitsparingen, welke ruimte bieden voor nestgelegenheid voor insecten en waar mogelijk kleine vogels. In samenspraak met Stichting Lingewaard Natuurlijk is bestudeerd welke variëteit aan planten kunnen worden toegepast binnen de tuin. De beplanting in de publieke krijgt een natuurlijke uitstraling, is robuust en onderhoudsvriendelijk met een hoge esthetische en ecologische waarde. De diversiteit aan soorten, kleur en bloeitijd leveren een spannend beeld op. Daarnaast vergroten we de biodiversiteit, zowel door flora als fauna. De basis is een mengsel van hoofdzakelijk inheemse en overblijvende planten. Naast het behoud van beeldbepalende bomen langs de Langekerkstraat en Langestraat, wordt het pallet aangevuld met een diversiteit van ecologisch interessante bomen. Deze zijn een bron van voedsel en een biotoop op zichtzelf. Bij voorkeur wordt het assortiment samengesteld uit bomen die passend zijn voor de identiteit van Huissen, met name de (niet plakkende) lindeboom achten wij geschikt. De boom is op meerdere plekken terug te vinden in de kern van Huissen. Daarnaast is de soort ecologisch gezien een belangrijke soort. Naast een prachtige zoete bloesem dragen ze ook bij als voedselbron voor insecten. Daarnaast bieden schaduw en verkoeling in de stad, zorgt voor meer verblijfskwaliteit, meer beleving en aantrekkingskracht jaarrond. Dit vormt de aanleiding om meer buiten te vertoeven, meer te bewegen, ontmoeting en interactie. De beoogde Raadhuistuin biedt hiermee een uitgelezen kans om het systeem van groene hoven te herstellen en aan te vullen en tevens een nieuwe publieke functie te vervullen voor bewoners en bezoekers. Met de herintroductie van deze groene plek wordt een nieuwe invulling gegeven aan de betekenis van het kerkelijk cluster en op hogere schaal een aantrekkelijke luwe verbinding gemaakt van Sancta Maria richting de Langestraat.

RANDVOORWAARDEN OPENBARE RUIMTE - SCHETSONTWERP

visie schets openbare ruimte

Raadhuisplein

Herstel van de historische structuur, zodat deze zich weer als een geheel laat lezen. Hiertoe wordt de informele verbinding hersteld waarbij het wenselijk wordt geacht de aanbouw van het Convent te verwijderen of te voorzien van een hoogwaardige gevel. Tweede inzet is om deze ruimte te vergroenen, aanhelen Pastorietuin, en zoveel mogelijk te transformeren als verbindingszone en verblijfsplek.

Aloysius

Randvoorwaarde voor de ontwikkeling op de Aloysiuslocatie is dat het nieuwe volume onderdeel uitmaakt van het katholieke ensemble. We houden hier vast aan het onderscheid tussen de kleine maat van de bebouwing aan de straten en de grotere complexen met ommuurde hoven. Dit vertaalt zich in een groot orthogonaal volume met een alzijdigheid richting het openbaar gebied en een publiek toegankelijk, groen, hof.

Achter de Gracht

Hier liggen kansen om een deel van de oude Stadsgracht terug te brengen en ruimte te laten voor oppervlaktewater. Water vanuit de nabije omgeving kan zo infiltreren in deze zone, wat bijdraagt aan een klimaatadaptieve groen- en waterstructuur. Wenselijk is dat voetgangers in dit deel de ruimte krijgen met een heldere verbinding van Achter de Gracht richting de Doelenstraat.

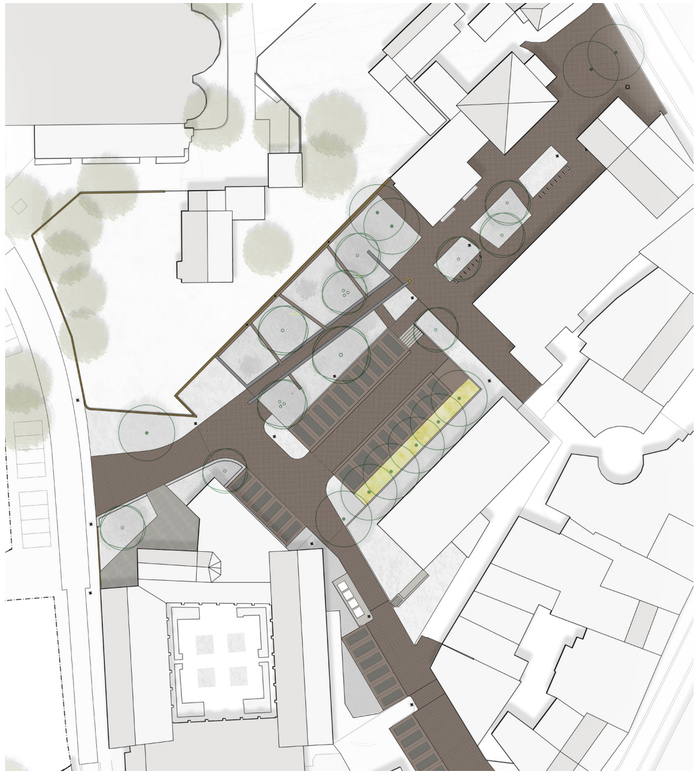

pastorietuin als schakel
tussen kerk en convent
groenvakken; vaste planten met gras en
ruimte voor fietsparkeren (ca. 42 plekken)
haag omzoomt parkeerplaats
stenen zitranden
verbijzondering verharding
aan Langekerkstraat
parkeerplaats verdiept gelegen

VOORONTWERP

THEMA - VERHARDING

gebakken klinkers (df) in warme rood-bruine kleur aansluitend op centrumverharding

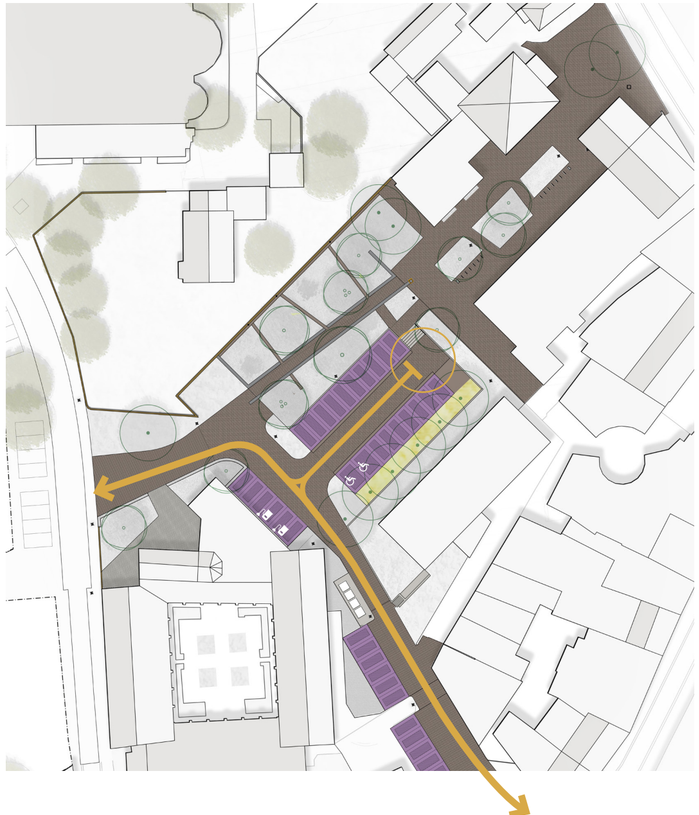
natuurstenen keitjes, gezaagd en gebrand. Parkeervakken worden voorzien van een egale uitstapstrook (gebakken materiaal) blauwe zone markeren door blauwgeglazuurde klinker

halverharding rondom bestaande bomen, verbeteren de groeikwaliteit

THEMA - PARKEREN

37 parkeerplekken waarvan:

2 mindervaliden plekken

2 plekken voorzien van een elektrische laadpaal

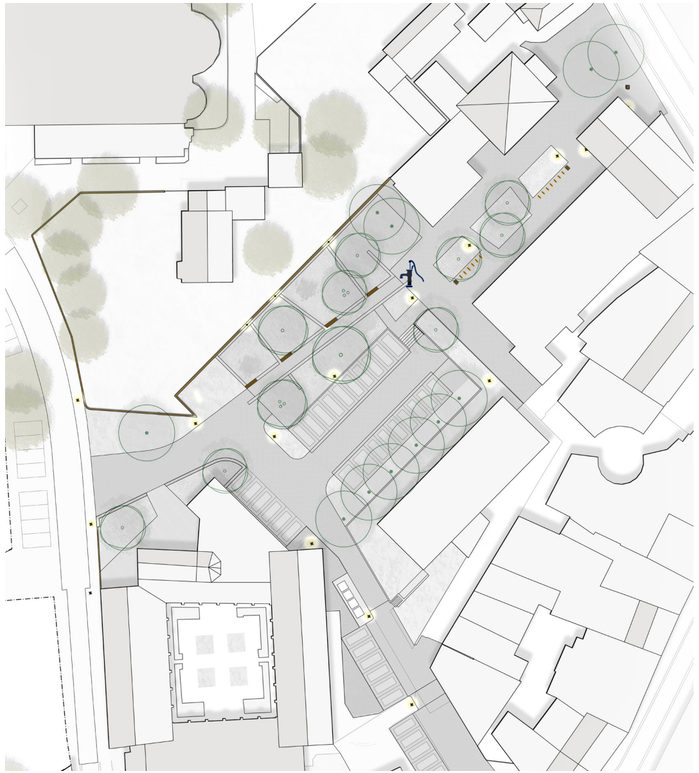

routing vrachtverkeer en gemotoriseerd verkeer

indicatieve laad- en losplek

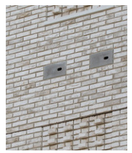
THEMA - MEUBILAIR

natuurstenen zitrand met houten zitting

nieuwe pastoriemuur - verbijzondering metselwerk

fietsparkeerplekken 13 fietsbeugels (26 fietsparkeerplekken
afvalbakken 2x

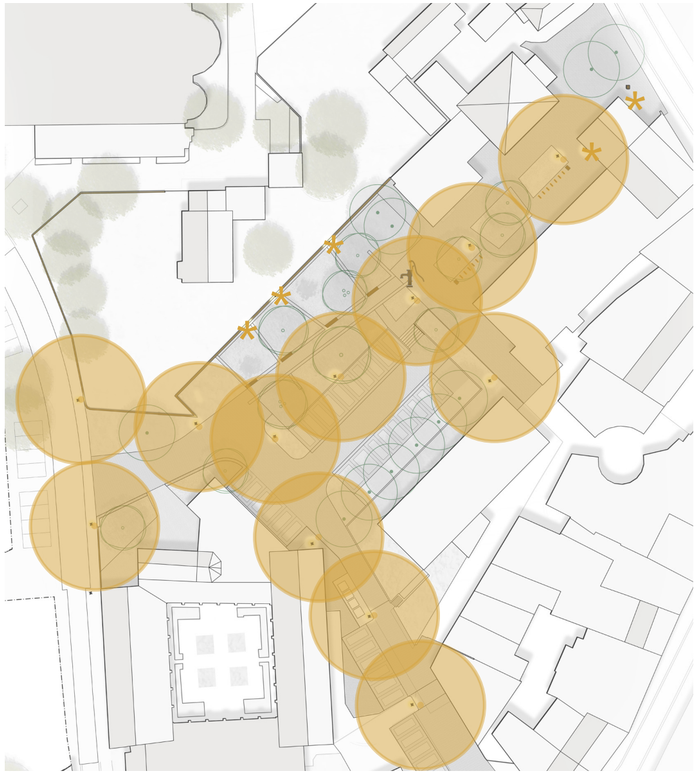

aanvulling opstelplaats ondergrondse afvalcontainers

waterelement - nader vorm te geven - waar mogelijk in samenspraak met inwoners van Huissen

THEMA - VERLICHTING

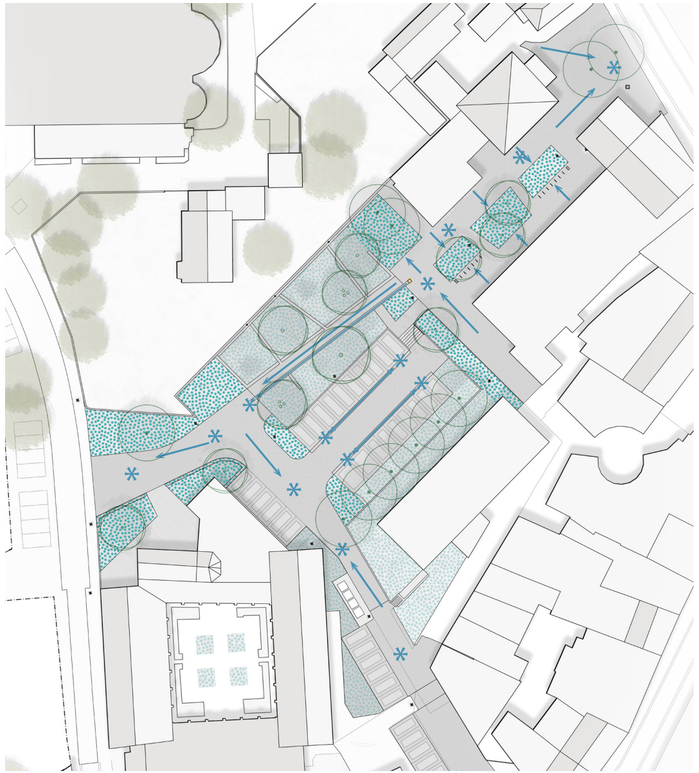

lichtmasten
aansluitend op type centrum

grondspots t.b.v. het aanlichten van de pastoriemuur en overstek bebouwing
type n.t.b.

THEMA - AFWATERING

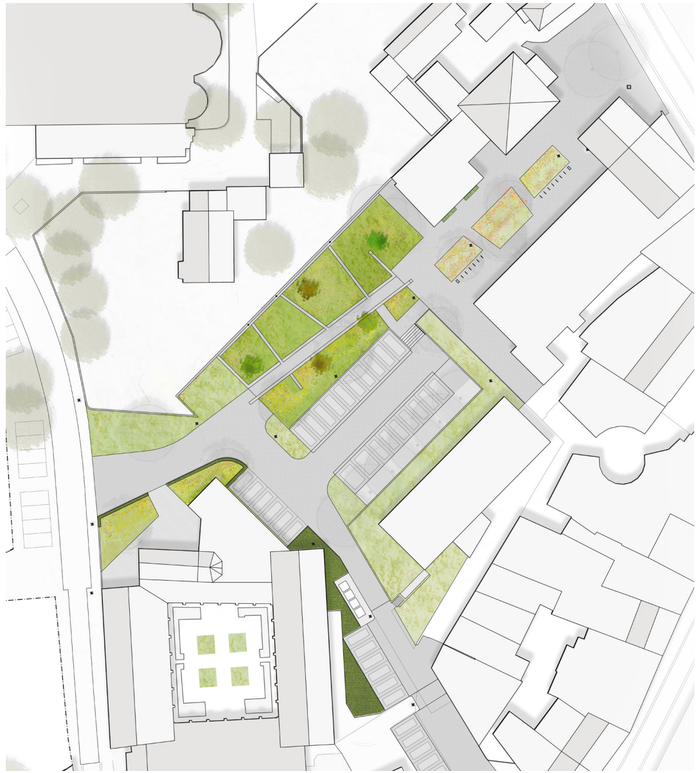

afwatering middels een molgoot met kolk

groenvakken t.b.v. waterberging en infiltratie / vertraagd afvoeren

groenvakken waar waterinfiltratie mogelijk is, maar zich minder goed lenen voor afwatering van verhard opppervlak

THEMA - BEPLANTING

Om aan te sluiten bij de cultuurhistorie rondom het projectgebied wordt er met de beplanting bepaalde sferen beoogd. Hierbij wordt de beplanting onderverdeeld in een aantal thema's die op de volgende deelkaarten zijn uitgewerkt.

Een aantal 'kensoorten' zijn benoemd ter indicatie van het sortiment. Dit zijn grotendeels inheemse soorten om aan te sluiten bij de wens voor inheemse beplanting.

THEMA - BOMEN

handhaven bestaande bomen (11 stuks)

nieuw toe te voegen bomen (11 stuks)

Naast het behoud van beeldbepalende bomen langs de Langekerkstraat en Langestraat, wordt het pallet aangevuld met een diversiteit van ecologisch interessante bomen. Deze zijn een bron van voedsel en een biotoop op zichtzelf. Bij voorkeur wordt het assortiment samengesteld uit bomen die passend zijn voor de identiteit van Huissen, met name de (niet plakkende) lindeboom achten wij geschikt. De boom is op meerdere plekken terug te vinden in de kern van Huissen. Daarnaast is de soort ecologisch gezien een belangrijke soort. Naast een prachtige zoete bloesem dragen ze ook bij als voedselbron voor insecten. Daarnaast bieden schaduw en verkoeling in de stad, zorgt voor meer verblijfskwaliteit, meer beleving en aantrekkingskracht jaarrond.

BEPLANTINGSOPZET

Entree - bloemrijke weide

Entree Rijnwaal - klassieke kruidentuin

Stadsparkje - vaste planten kruidenmix

Entree centrum - vaste planten mix

Voorstel - verrijking naar bloemrijke weide

= Inheems in Nederland

BEPLANTING - RIJNWAAL

Entree Rijnwaal - klassieke kruidentuin

Bomen

Zomerlinde

Zilverlinde

Haag

Gewone beuk

Klimplant

Klimhortensia

BEPLANTING - KRUIDENTUIN

Entree Rijnwaal - klassieke kruidentuin

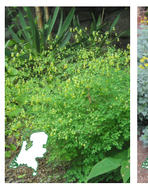
Klassieke

Kruidentuin

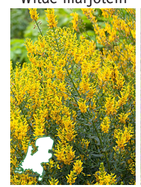
Wilde marjolein

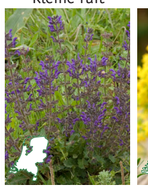
Kleine ruit

Wijnruit

Verfbrem

Kleinbloemige salie

Geel walstro

BEPLANTINGS - STADSPARKJE

Stadsparkje - vaste planten kruidenmix

Bomen

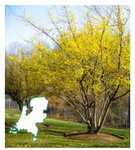
Bestaande kers

Gewone lijsterbes

Rode beuk

Gele kornoelje

Steeneik

Papieresdoorn

Heesters

Blauwe spirea

Koninginnenstruik

BEPLANTING - STADSPARKJE

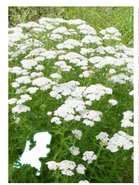

Entree Rijnwaal - klassieke kruidentuin

Klassieke

Inheems gemixte border met heesters en bomen

Duizendblad

Parelgras

Beemdooievaarsbek

Echte guldenroede

Brede ereprijs

Heksenmelk

BEPLANTING - ENTREE CENTRUM

Entree centrum - vaste planten mix

Bomen

Himalayaberk

Valse Christusdoorn

Klimplant

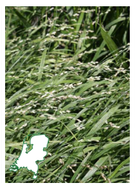
Kamperfoelie

Inheemse beplanting met cultuurlijke highlights

Zonnehoed

Parelgras

Echte koekoeksbloem

BEPLANTING - WEIDE

Entree - bloemrijke weide

Bomen

Bestaande plataan

Bestaande kersen

Inheemse soorten weide mix

Ruige klaproos

Veldsalie

Avondkoekoeksbloem

BEPLANTINGSVOORSTEL - WEIDE

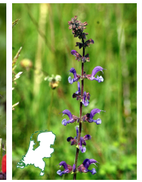
Voorstel - verrijking gazon

Inheemse soorten weide mix

Ruige klaproos

Veldsalie

Avondkoekoeksbloem

PROFIELEN

PROFIEL A-A'

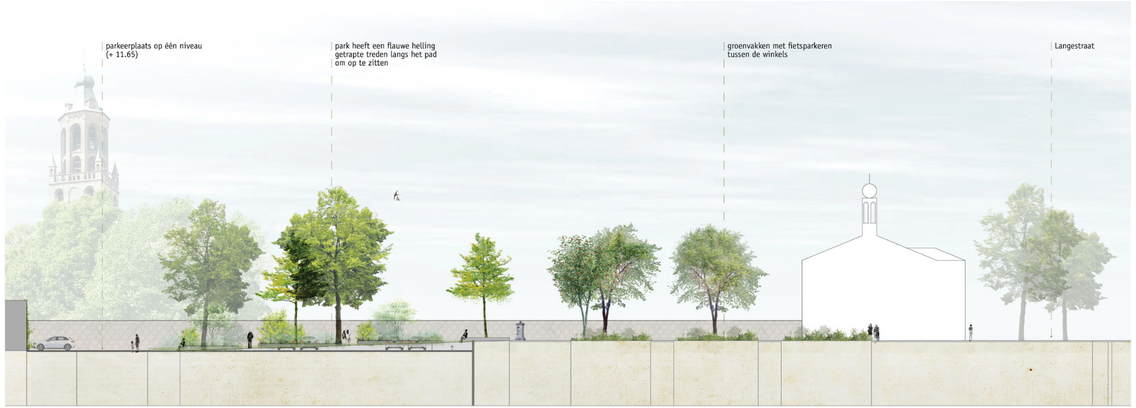
10.15	3.00	5.25	5.40	6.00	5.00	3.00
pastorietuin	wandelpad	pastorietuin	parkeren	rijbaan	parkeren	parkeren

0 10m

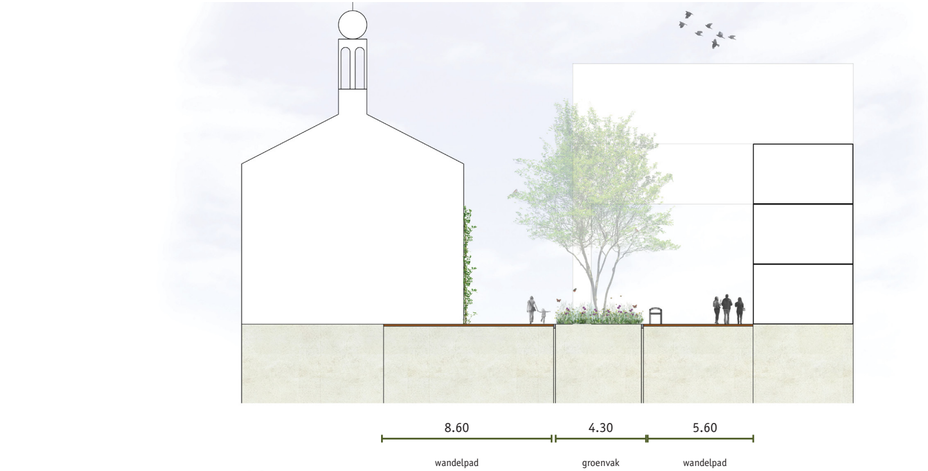
PROFIEL B-B''

PROFIEL C-C'

COLOFON

opdrachtgever
gemeente Lingewaard

gemeente Lingwaard
Bram Bos
Dion Steenbergen
Ingrid Scheepers

MTD landschapsarchitecten
Ruud Linders
Willem Jan van Ras
Rick Smeenk
Bart van Spreeuwel